

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

vij. De irregularitate ex defectu corporali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

tur de vſu ordinum minorum ſuſceptorum. Et idem Hen-
riquez lib. 14. de Irreg. c. 20. quatuor dubius, virtute Con-
cilij Trid. ſeſſ. 24. de reſor. capit. 6. concedentis facultatem
Epiſcopis, vt diſpenſare poſſint in omni Irregularitate pro-
ueniente ex delicto occulto, ait Epiſcopum diſpenſare poſſe
in bigamo ſeptimi modi, ſcilicet cum eo, qui vxore pro-
prium cognouit, quam ignorauit feciſſe adulterium, ſi po-
ſtea reſiciens, facto diuortio, velit ordinari, quia Conci-
l. Trid. non limitat ad Irregularitatem ex crimine proprio,
quod etiam Palud. 4. diſt. 27. q. 4. art. 5. Concluſ. 4. verſic.
Quinto. Gab. 4. d. 17. q. 3. artic. 3. dub. vlt. in fine, & Tabie-
na. in verbo, bigamia, nu. 6. §. ſeptimo, antea docuerunt,
Nam licet publicum, & occultum nihil faciant ad biga-
miam, ſecus tamen ad diſpenſationem. Quorum opinio
tatis probabilis eſt, & colligi poteſt ex Conc. Trident. vbi
ſupra, in praxi tamen vix tuta eſt, nec meo iudicio ſe-
quenda.

10 *Quantum* vero ad bigamiam ſimilitudinariam, ſeu
octauam bigamiae modum à nobis in præcedenti cap. ex-
poſitum, communis DD. ſententia eſt, quod ſi Clericus
contraxit in ſacris cum corrupta, aut ſi de iure contraxit
cum vna, puta antequam eſſet in ſacris, & de ſect. ca. n.
alia poſt ordinationem, aut profeſſionem in Religione ap-
probata, ſolus Papa diſpenſat, argu. cap. *Nuper, de Bigam.*
Sin autem exiſtens in ſacris, ut Religionem profeſſus, con-
traxit cum virgine, & alia vxorem tate in habitu laicali,
aut in minoribus non habuerit, Epiſcopus diſpenſare
poteſt, tùm vt in ſuſceptis miniſtre, tùm etiam, vt ad vte-
riora promoueat. Sic gloſ. in cap. *Suae, 2. in verbo, ex
indulgentia.* & ibi Panor. num. 1. & nu. 3. de Cleric. con-
iug. & gloſ. in cap. *primum*, in verbo, *diſpenſatione*, & Panor.
in cap. 2. num. 5. Qui Clerici vel vouent, vbi gloſ. ait cap.
Nuper, de bigam. quod contractum ſignificat, intelligi de-
bere de eo, qui primo in laicali habitu habuerit vxorem,
& poſtea in ſacris aliam accepit, talis enim tanquam biga-
mus reputatur propter intentionem cum opere ſubſe-
cuta, & ideo cum illis Epiſcopi diſpenſare non poſſunt.
Cum gloſ. & Panor. conſentiunt Cardin. Praepoſit. Palud.
4. d. 27. q. 4. art. 5. Concluſ. 4. verſic. Quarto. Gabr. 4. ead.
diſt. art. 3. dub. vlt. in fine. Angelica verbo, bigamia, num.
9. Sylueſt. verbo, eod. q. 7. in fine. Tabiena, verbo, eod. nu.
6. §. ſeptimo. Nau. in Man. ca. 27. num. 197. verſ. ſeptimo.
Coſmus Philarchus de offic. Sacerd. part. 1. libr. 4. cap. 7.
Greg. de Valentia vbi ſupra Thomas Zerula loco citato,
in verbo, Bigami. Notab. 3. qui alios refert. Toletus lib. 1.
c. 26 & Henriquez lib. 2. de Matrim. cap. 6. §. 11. & lib. 14.
de Irreg. cap. 20. §. 2. & citat pro hoc Concil. Trident. ſeſſ.
24. de Reſorm. cap. 6.

11 *Quoad ordines* Minores, Summa Piſanella, in verbo,
Bigamia, §. penult. abſolute docet, Epiſcopum in hac ir-
regularitate diſpenſare non poſſe, & Angelica, verbo, eod.
numer. 8. expreſſe ait, non poſſe diſpenſare in minoribus.
Henric in capit. 1. de bigam. Ludouic. Gomeſius in tract.
Breuium, nu. 29. & Coſtar. in Clem. ſi ſuſoſus, §. 2. num. 4.
de homicid. volunt diſpenſare non poſſe, ſi bigamiam con-
traxit poſt Clericatum ſuſceptum, Item nec poſſe niſi ma-
xima ſubſit cauſa diſpenſandi. Nauar. in Manual. cap. 27.
nu. 197. verſ. Sexto dico. Alphoſ. Vivaldus tract. de Irreg.
bigamiae, nu. 34. & Gregorius de Valentia tomo 4. Diſput.
7. quaſt. 19. Puncto 3. ſolum admittere videntur diſpenſa-
re poſſe, quoad vſum ordinum minorum ſuſceptorum,
non autem vt de nouo accipiat. fundamentum eſt ex cap.
vnico, de bigam. li. 6. Alij tamen omnes volunt poſſe Epi-
ſcopum ſimpliciter diſpenſare, tum ad exequendum, tum
ad ſuſcipiendum ordines minores. ſic S. Thom. in addit. 3.
part. q. 66. art. 5. Palud. 4. d. 27. q. 4. art. 5. Concluſ. 4. Dur.
ead. diſt. quaſt. 4. nu. 8. Gabr. 4. diſt. 27. q. 3. art. 3. dub. vlt.
Ioan. Bachon. 4. diſt. 25. q. 3. art. 4. Sotus, 4. d. 27. q. 3. art. 3.
Concluſ. 2. Hoſtienſ. in Summa libr. 1. titu. de bigam. non
ordin. §. vlt. & Summa Aſtenſis part. 2. lib. 6. tit. 7. quaſt. 7.
Sylueſt. verb. bigamia, q. 7. Tabiena, verbo eod. num. 6.
§. ſeptimo, & Henriquez libr. 2. de Sacram. Matrim. cap.
6. §. 11. & lib. 14. de irreg. ca. 20. §. 2. Ioseph Angles in Flor.
rib. 4. ſent. part. 1. in quaſt. de eſſentialibus Matrimonijs, in
fine. Thomas Zerula in Praxi Epiſcop. part. 1. in verbo, Ir-

regularitas, dub. 17. & part. 2. in verbo, Bigami, diſt. 2. &
colligitur ex cap. lector, diſt. 34. vbi bigamos permittitur
permanere in Lectoratu, & etiam aſcendere ad Subdia-
conatum, qui illis temporibus inter ſacros ordines non
computabatur. Rationem dat Sotus; quia cum per ordi-
nes minores homo non ſimpliciter Diuino cultui, & ſa-
cris mancipetur, merito Epiſcopus in illis diſpenſare po-
teſt.

12 *Ad illud* cap. vnic. de Bigam. lib. 6. Reſpondetur, illi
prohiberi conſuram ſi nulla cauſa rationabilis diſpenſan-
di adſit, quæ ſi adſit, nihil impedit, quo minus in eis Epi-
ſcopus diſpenſare queat.

13 *Quantum* eſt, Nullus Abbas, vel alius Præſulatus inferior
diſpenſare poteſt de iure cum bigamis, ſiue in Monache-
rio, ſiue ante, de iure, vel de facto contractis, etiam ſi in alijs
irregularitatibus plus poſſet quam Epiſcopus, argum. cap.
cum illorum, de ſent. excomm. Quod ſi haberet potestatem,
quod poſſet diſpenſare in his, in quibus Sedes Apo-
ſtolica non eſt conſulenda, tunc poſſet ea, que in hac re
Epiſcopus poſſit. Palud. 4. d. 27. quaſt. 4. art. 5. Concluſ.
5. Gabr. 4. diſt. ead. q. 3. art. 3. dub. vlt. Tabiena, verbo, Bi-
gamia, num. 6. §. ſeptimo. Nauar. in conſil. 2. de conſol.
coniug. lib. 3. & conſil. 1. de homicid. num. 5. lib. 5. & Hen-
riquez libr. 2. de Sacram. Matrim. cap. 6. §. 11. & lib. 14. de
irreg. ca. 18. §. 2. Quia vero Religioſi omnes nunc magna
14 habent priuilegia ea conſulenda ſunt, vt ex ijs, quæ poſ-
ſint, & non poſſint certius colligi. Addunt autem Palud.
& Gabr. quod licet Abbas diſpenſare fortassis poſſit cum
bigamis ad ordines, non tamen quoad dignitates ſuſci-
piendas, & hæc de Bigamiae irregularitate dicta ſufficiunt.

De Irregularitate ex defectu corporali.

Cap. VII.

S Y M M A R I V M.

- 1 Irregularitas ex defectu corporali proueniens, quadruplex ſit.
- 2 Vitiati, aut diminuti corpore, irregulares in iure dicuntur, & cenſentur.
- 3 Lex vetus, & ſacerdotium vetus, Legis, & ſacerdotij no-
ui teſtamenti figuratiua fuerunt.
- 4 Miniſtri ſacrorum etiam apud Ethnicos corpore integri,
nullamque maculam habentes eſſe debuerunt.
- 5 Corpore vitiati quinam cenſendi.
- 6 Vitium quodeunque corporis, executionem ordinis impe-
diens, vel in ſignem deſormitatem inducens, irregula-
rem habentem efficit.
- 7 Vitium notabile corporis, an idem operetur poſt ordinis ſu-
ſceptionem, quod antea operabatur.
- 8 Corporis defectus inhabilem reddens ad ſacerdotium, ad
ſubdiaconatum, & diaconatum ineptum ſemper non
efficit.
- 9 Defectus membri magni & apparentis, deſormitatem ma-
gnam inducens, irregularitatem inducit.
- 10 Membrum magnum irregularitatem inducens, quod-
nam cenſetur.
- 11 Membrum paruo, & occulto ſponte, & ſine cauſa inſta pri-
uatus, irregularis eſt.
- 12 Caſtratus ſe, etiã cauſa caſtutatis, peccat, & irregularis eſt.
- 13 Dentes membra propriè non cenſentur.
- 14 Membrum occulto, notabilem deſormitatem exterius non
generante, priuatus, ſi ex culpa propria non procedat,
irregularis non eſt.
- 15 Membrum, aut partem membri ſine cauſa ſibi amputans
quare irregularis.
- 16 Dubius, an ob deſormitatem, vel debilitationem irregula-
ris ſit, iudicio Epiſcopi ſi aie debet.

Secunda species irregularitatis, quæ ex aliquo defectu corporis contrahitur, varia & multiplex est, quam nos facilius & clarioris doctrinæ gratia in quatuor membra dividemus;

Primum erit de irregularitate proveniente ex aliquo defectu corporis.

Secundum, de irregularitate ex aliquo morbo, vel infirmitate corporis.

Tertium, de patientibus defectum Natalium.

Quartum, de irregularitate ex defectu ætatis cōtingente, hæc enim omnes irregularitates ad hoc caput reducuntur, de quibus omnibus suo ordine agemus, primum autem in hoc capite, & sequenti absolvemus.

Ex corporis defectu regulares sunt omnes habentes aliquam corporis defectum, qui in iure dicuntur vitiat, aut diminuti corpore, vt constat ex toto tit. de corpore vitiat, & capit. illiteratos, dist. 36. & dist. 55, per totum. Huius irregularitatis figura præcessit in veteri testamento, vt constat Levit. 21. *vbi omnis qui habuerit maculam de semine Aaron sacerdotis, eccedere prohibetur ad offerendas hostias Domini, aut partes Deo suo;* vbi etiam multa corporis vitia numerantur, quibus omnibus minister veteris testamenti carere debuit; nec immerito, cum lex illa & Sacerdotium illud figurativum erat Sacerdotij novi testamenti, vt etiã videre est apud Aegesp. lib. 1. de excidio Hierosol. ca. 29. Quis mos etiam apud Ethnicos observabatur; siquidē M. Sergius in Prætura a sacris deiectus est, eo quod manibus ac pedibus debilis esset, vt auctor est Papius lib. 7. Natur. Histor. capit. 28. Immo ab ætate Romuli hic mos apud Romanos erat, nã eos solos Sacerdotes ipse elegit, qui & genere excellentes, & virtute præstantes, nec tamē inopes aut corpore vlla ex parte trunco fuissent, vt refert Dionys. lib. 2. Roman. antiquit. vnde Seneca libro 4. Declamatorum, Declam. 2. non solum apud Romanos sed etiã apud alias gentes eam legem fuisse scribit, vt sacrorum Ministri corpore integri essent, nullam maculam habentes, quique nulla possint corporis foeditate notari. Et idem apud Persas vti receptum fuisse tradit Alex. ab Alexand. lib. 6. Dierum Genial. ca. 14. Id quod etiam in novæ legis Ministris, ob maiorem & ipsius legis, & Sacerdotij dignitatem, & excellentiam observari debere sacri Canones & Summorum Pontificum decreta sanxerunt.

Corpore autem vitiat in hac materia dicuntur illi, qui vel debilitati sunt, vel mutilati. Debilitatus autem dicitur ille, qui habet quidem omnia membra, sed tamen aut vnum aut plura inefficacia, & inutilia habet, vt verbi gratia, si quis habeat oculum cæcū, aut manum aridam, crura contractam, & similia. Mutilatus verò is est, qui aliquo corporis membro, necessario ad vsum ordinum caret, vt v. g. manus, vel oculo. ex Hostiens. in Summa lib. 1. tit. de corpore vitiat. §. 1. Summa Confess. lib. 2. tit. 1. quæst. 4. 2. Summa Astens. part. 2. lib. 6. tit. 2. q. 1. Angelica, in verbo corpore vitiat, in princip. S. Anton. 3. par. tit. 29. de irreg. cap. 5. Sylvest. verbo eod. num. 1. Tabiena, eod. num. 1. Simon Maiol. lib. 1. de Irreg. cap. 14. num. 1. Quicumque igitur vel caret aliquo membro corporis ad vsum ordinum necessario; vel etiam habeat illud membrum, ad vsum tamē ordinum habet impeditum; vel denique defectum aliquem corporis deformem habet, qui in populo irreuerentiam, horrorem, scandalum, vel offensionem gigneret, irregularitatis generis erit, & quoad ordines, & quoad beneficia. Quoad ordines quidem, arg. c. 3. Quid in aliquo dist. 51. tam propter inhabilitatem ad officium exequendum; tum, propter deformitatem, ac scandalum tollendum; tum, quia indignum est illud offerre Deo, quod homo dedignatur, vt ait S. Hieron. in cap. 1. Malach. & refertur cap. fin. dist. 49. ordinati enim in quadam dignitate præ alijs constituitur, & ideo in eis ex quadam honestate requiritur non solum claritas morum, sed etiam integritas, & sanitas membrorum, vt idonei ad actus ordinum exequendos inveniuntur. Quoad beneficia verò, quoniam beneficium datur propter officium Clericale, cap. vlt. de Rescript. lib. 6. vnde si, vt quicumque ad ordines fuerint inhabiles, etiam inhabiles erunt ad beneficium quod ordo ille requirit, vt superius cap. 2. in regula quinta latius exposuimus. Vt au-

tem scire possimus quodnam corporis vitium irregularitatem faciat, sequentes Regulas afferemus.

6 Prima regula: Quodcumque corporis vitium, vel ordinis executione impediens, vel insignem deformitatem inducens, irregularem habentem efficit. Quæ Regula colligitur ex Levit. 21. cuius moralitatem late, doctè quoque explicat S. Gregorius lib. 1. Pastor. cap. 11. & refertur in cap. Hinc etenim, d. 49. eandem tradunt S. Thom. in addit. 3. par. q. 39. art. 6. Palud. 4. dist. 25. art. 3. qu. 3. Rich. ead. dist. artic. 5. quæst. 2. Gabr. 4. dist. inct. 25. quæst. 1. articulo 2. in fine. Sotus ead. dist. quæst. 1. articulo 3. Concl. 2. Martin. Ledesm. 2. 4. quæst. 26. artic. 2. tract. de Irreg. Henriquez lib. 14. de Irreg. capit. 8. §. 1. & §. 4. Hostiens. in Summa lib. 1. tit. de corp. vitiat. §. Et quæ impediunt. Summa Astens. par. 2. lib. 6. tit. 2. 1. quæst. 1. Gonsalus a Villadiego in trac. de Irreg. capit. de corp. vitiat. S. Anton. 3. par. tit. 29. de Irreg. capit. 5. Albert. Trotius lib. 2. de vero & perfecto Clerico cap. 16. Couar. in Clem. Si furiosus, par. 1. in principio, nu. 5. de homicid. Nauar. in Man. ca. 27. nu. 200. Simon Maiol. lib. 1. de Irreg. cap. 14. nu. 2. Iacobus de Graffis lib. 4. cap. 27. nu. 39. & seq. Ioseph Angles in Florib. 4. Sent. par. 1. in quæst. de Sacram. ordinis, art. 4. Exemplum primi generis est, si quis oculis priuatus sit, aut vfu linguæ aut si digitis careat, quibus hostiam frangere impeditur, aut si sit adeo tremulus, vt calicem abique periculo effusionis eleuari nequeat. Posterioris verò, amputatio nri, aut insignis macula in oculo aut aliquis alius defectus qui magnam facit deformitatem in quacunque corporis parte, vel membro, quo personæ claritas obscuratur; Quamuis enim huiusmodi membrorum vitium aut mutilatio non obstat substantiæ Sacramenti, quo minus verè suscipiatur, est tamen contra præceptum Ecclesiæ, vt Richar. Summa Astens. & Sotus vbi supra expresse testantur.

7 Dubium est circa hanc Regulam, An eadem sit ratio de habitibus defectum corporis quoad ordines suscipiendos, & quoad exercitium actus in ordinibus receptis antequam talis corporis defectus contigerit? Respondeo ex cōmuni opinione DD. S. Tho. 3. par. quæst. 82. art. vlt. ad 3. S. Anton. 3. par. tit. 29. de Irreg. c. 5. in princip. Panorm. in c. 2. de Cler. ægrot. Marian. Socin. in capitu. ad audientiam, nu. 21. de homicid. Gonsala Villadiego tract. de irreg. ca. de corpore vitiat. Sylvest. verbo, corpore vitiat, q. 2. Tabiena verbo eod. nu. 2. §. Primo, in fine. Martin. Ledesm. 2. 4. q. 26. art. 2. tract. de Irreg. post initium. Nau. in Manual. cap. 27. num. 200. vers. Sepimo dico. Simon Maiol. lib. 1. de Irreg. c. 14. num. 8. & Henriquez lib. 14. de Irreg. cap. 8. §. 4. dispatem lōgè rationem esse; Nam quoad ordines suscipiendos, eo ipso iure quo quis inhabilis est ad ordines suos exercendos, etiã nec promoueri debet, & sic promotus deicitur; Quãdo autem post ordines susceptos superuenit talis defectus, si non per hoc redditur nimis deformis, potest exequi illa officia, ad quæ non impeditur propter illum defectum, puta si factus Sacerdos, amisit visum, aut impeditur in his digitis qui sunt necessarij ad hostiæ elevationem, & fractionem, quamuis Missam celebrare non possit, aut alias in altari ministrare, poterit tamē omnia alia ministeria exercere, v. g. & confessiones audire, cōcionari, funeralia agere, vel actus Diaconi, & Subdiaconi facere; arg. cap. 2. de Cleric. ægrot. Cosmus Philarchus de officio Sacerd. par. 1. lib. 4. cap. 8. Summa Corona tract. de Irreg. num. 4. vers. Sexto. Alphons. Viuald. tit. cod. num. 139. Non tamen priuabitur eo ipso beneficio suo, si sine culpa sua in talem defectum inciderit ne ad datur afflictis afflictio 7. q. 1. cap. cum percussio, sed dabitur ei adiutor, si tale beneficium sit, cui ipse delevit non possit, cap. 3. & ibi. Pan. nu. 1. de Clerico ægrot. & S. Ant. vbi supra. Maiol. cit. cap. 14. num. 13.

8 Dubium aliud est, An si quis ineptus, & inhabilis sit ad Sacerdotium ob defectum aliquem corporis, quia scilicet caret membro aliquo corporis necessario, ad Diaconatum, vel Subdiaconatum, vel ad minores ordines promoueri possit? Respondeo cum Panormitan. in capit. exposuisti, numer. 2. de corpore vitiat. & Maiol. lib. 1. de Irreg. cap. 14. numer. 14. in fine, talem admitti posse ad il-

los ordines, quando defectus talis non eſt, vt eorum ordinum vltim non impediatur, non tamen ita facile admittendos tales cenſeo, niſi ex iuſta & rationabili cauſa, eodem modo qui habet deformitatem in aliquo membro corporis, qua irregularis efficitur ad Sacerdotiũ, vt quia vngue pollicis caret, aut aliquo digito, ex quibus apparet notabilis deformitas ad celebrandum, ad alios ordines admitti poteſt, quia deformitas illa ſolum eſt ad celebrandum, non autem ad vſum aliorum ordinum. Eſt tamen differentia magna in his duobus caſibus. Nam in priori caſu, qui ſcilicet caret membro neceſſario ad Sacerdotiũ, ad aliorum verò ordinum vſum minime neceſſario, licet iure Diuino, aut naturali ab ordinibus inferioribus prohibitus non ſit, eſt tamen iure Canonico irregularis & prohibitus a quocunq; ordine Clericali; quia in cap. illiteratos diſt. 36. abſolute, & generaliter dicitur, *corpore vitiatos, aut de membris vel Clericatum promoueri non debere*, vnde nec ad alios ordines inferiores niſi ex magna & graui cauſa, præcedente diſpenſatione admitti debent; in caſu autem poſteriori, non ſunt irregulares ad ſuſceptionem ordinum inferiorum, & ideo cum nec deformitas ſit reſpectu aliorum ordinum, nec in iure expreſſum ſit quod ſit irregularis ad alios ordines, ad eos, habita ratione deformitatis, admitti facilius poterit; cum aliud ſit membro carete, aliud deformitatem membri habere, vt conſtat.

- 9 *Secunda regula;* Defectus membri magni, & apparatus inducens magnam deformitatem, irregularitatem inducit, ſiue ex cauſa iuſta, ſiue iniuſta, ſiue naturali, ſiue accide tali acciderit, & hominem inhabilem reddit ad promotionem, & a promotione deijcitur. Quæ Regula eſt eorum omnium, quos in prima Regula citauimus, & eodem modo limitanda, & intelligenda eſt. Magnam autem membrum ex Hoſt. in Summa, libr. 1. tit. de corpore vitiatos, §. Quid ſit impotentia, num. 3. & Summa Aſtenſi, par. 2. lib. 6. tit. 2. i. queſt. 2. intelligitur vel in quantitate, vt manus, brachium; vel in decore, vt naſus, oculus, tunc enim vt diximus, nullo modo promoueri debet; ſi tamen Sacerdos ſit, in ceteris officiis quæ exercere poteſt, excepto altaris miniſterio toleratur.
- 11 *Tertia regula;* Priuatus membro paruo & occulto ſponte, & ſine iuſta cauſa, ab ordinatione repellitur, & ab ordinatione deijcitur, ſiue ipſe abſciderit, ſiue alius ex ſua culpa, quæ Regula procedit etiam ſi ea abſciſſio nec impediatur mi niſterium ordinis, nec notabilem deformitatem inducat vt colligitur ex Hoſtienſi, & Aſtenſi loco citatis. Rich. 4. diſt. 25. art. 5. q. 2. Palud. 4. ead. diſt. queſt. 3. art. 3. Gabr. 4. ead. diſt. q. 1. art. 2. in fine. Summa Confeſſ. libr. 2. tit. 1. queſt. 42. Summa piſanella, in verbo, vitiatos corpore, §. Quid de mutilatis. S. Anton. 3. par. tit. 29. de Irreg. ca. 5. Angelica, in verbo, corpore vitiatos, num. 1. Sylu. verbo eod. q. 2. Tabiena, verbo eod. num. 2. §. Primo. Martin. Ledefm. 2. q. 26. art. 2. tract. de Irreg. Maiol. libr. 1. de Irreg. cap. 14. num. 14. & Henriquez libr. 14. de Irreg. ca. 8. §. 4. Greg. de Valentia tom. 4. Diſput. 7. Queſt. 19. Puncto 3. §. 2. Summa Corona tract. de Irreg. numer. 4. verſic. Sexto. Iacob. de Graff. libr. 4. cap. 27. num. 39. Sebaſt. Medice, par. 2. tit. 9. q. 3. 2. Tolet. lib. 1. ca. 25. Vnde abſcindens propria voluntate pudenda, vel ſine cauſa iuſta permittens amputari, eſt irregularis, cap. penitentes, cap. Si quis abſciderit, cap. Si quis, & cap. Qui partem; diſt. 55. & cap. 12. Maritum, diſt. 33. Sic auctores citati, & Bernard. Diaz lib. Pract. Crimin. Canon. capitul. 79. in fine. Quod procedit etiam ſi id faceret cauſa caſtitatis, exiſtimans ſe obſequiũ præſtare Deo; Nulla enim de cauſa nec caſtitatis, nec religionis, licet alicui manus violentas ad occiſionem aut mutilationem ſibi ipſi iniicere, ex Couarr. vbi ſuprà, & libr. 1. var. reſol. cap. 3. num. 8. & lib. 3. cap. 1. num. 1. & Gregorio Tholoſano loco inferius citando. Quamuis enim cauſa caſtitatis, aut prætextu Religionis fiat, eſt peccatũ mortale, cum ſit grauis & ſupina ignorantia; quod quis exiſtimet ſe per eos actus obſequium præſtare Deo, cuius leges transgreditur. Hinc tales lege civili, qui alteri virilia ampu-

tant, homicidij pena puniuntur. l. 3. §. Qui hominem & l. 4. §. idem Diuus, ff. de ſicari. l. 1. & 2. C. de eunuchis, & eodem pena puniuntur, qui ſe caſtrandum ſine cauſa præbuerit, dicta l. 4. ad finem. Tales etiam virilia ſibi amputantes, homicidij ſui ipſius dicuntur; cap. Si quis abſciderit, & ibi gloſ. in verbo, Homicidia, diſt. 55. Hoſtienſis vbi ſuprà, & Aſtenſis, cit. diſt. 2. q. 4. & 5. Couarr. cit. verſic. Quod actum, vtilitè & doctè Petrus Gregorius Tholoſanus in Syn. tagmate iuris, part. 2. lib. 7. cap. 2. declarat non quidem quod tunc homicidij facti ſint, ſed propter homicidij periculum, quod ſequi poterat, ſectionem. Hinc Baſil. in lib. de virginit. propè finem, & Epit. 87. & S. Auguſt. lib. 2. de virginit. capit. 23. & 24. exponentes illud Marthi. 19. *Sicut enim eſt & c.* tales grauius reprehendunt, eoſque peccare affirmant; quandoquidem & contra legem naturalem & Diuinam peccant, vnde merito tales p̄ omniem promotentur, & promoti deijcuntur; Cuius ratio eſt: quia preſentatur, quod in alijs omnem tyranidem, & malum exercere qui in ſeipſum ſic auſus eſt deſeruire, vnde verſus. *Qui ſibi non parit tibi vel mihi quomodo parceret.* Sic etiam irregularis erit qui paſſus eſt abſciſſionem iſtam ob culpam ſuam, v. g. ſi adultero a marito adulterio ob iniuriam ſuſcepte vindictam virilia ſunt abſciſſa, ex Ioan. Andr. & Hoſt. in cap. ex parte, de corpore vitiatos, Couarr. & Diaz vbi ſuprà. Valua. num. 167. poſt Nau. in Man. cap. 27. num. 198. queſt. quid Henriquez libr. 14. de Irreg. cap. 8. §. 4. id ſine textu, aut ratione neget. ſimiliter ſi ob vindictam cuiuſcuque criminis; ſimiliter ſi a Miniſtris iuſta. Sic etiam qui abſcidiſſe partem membri, eſt irregularis, & hoc ſine culpa ſua, vel ſine culpa ſua abſcidiſſe, vt qui abſcidiſſe partem digiti, aut reſticulos ſine amiſſione membri genitalis, aut etiam debilitauit membrum, aut partem eius ſi per indignationem, vel impatientiam id fecit, preſentatur ſi notoria ſit in culpa impatientia, quam eius partem abſciſſio, ex Innoc. in cap. ſignificauit, de corpore vitiatos, Sylueſt. in verbo, corpore vitiatos, queſt. 5. Nauar. in Man. cap. 27. num. 198. verſ. Secundo dico Couarr. in Clem. Si furioſus, par. 2. initio relect. numer. 6. de homicid. Martin. Ledefm. 2. q. 26. art. 2. in tract. de Irreg. Maiol. libr. 1. de Irreg. cap. 14. num. 14. & Henriquez libr. 14. de Irreg. cap. 8. §. 4. & licet cap. Maritum, diſtinct. 3. & ibi gloſ. in verbo, iniuſto, & Archid. ibi vbi Sylueſt. & Tabiena, in verbo, corp. vitiatos. §. Primo, dicunt, quod qui ex iniuſta cauſa, & ex indignatione dentem ſibi euelleret irregularis eſſet, ſed male, quod dentes proprie membra non ſunt, ex Maiol. l. 1. de Irreg. cap. 14. in fine, & Henriquez libr. 14. de Irreg. cap. 8. §. 4. & vt ait gloſ. in cap. *Qui partem*, in verbo, *Digiti*, diſt. 55. S. Hieronymus dentes prominentes ſecauit, id quod ſicentum eſſe teſtatur Maiol. libr. 1. de Irreg. cap. 14. numer. 15. in fine. Item irregularis erit, qui dāns operam rei illicitæ membrum, aut partem eius amittit, vt qui dōctum oblatum recipit, in eoque partem digiti amitteret, argum. cap. 1. de corp. vitiatos, Sylueſt. in verbo, corp. vitiatos, queſt. 2. ante finem. Gabr. 4. diſt. 25. queſt. 1. artic. 2. in fine. Sic etiam irregularis eſt, qui in penam alicuius delicti membrum, aut partem eius amiſerit, aut mutilauerit ex Nauar. in Man. cap. 27. num. 198. §. Dico primo, & Iacob. de Graff. libr. 4. cap. 27. num. 39. & 41. & Sebaſt. Medice, part. 2. tit. 9. queſt. 32. & Denique incurritur irregularitas, quoties ob notorietatem peccati priuatus quis ſit aliquo membro, aut parte illius.

14 *Quarta regula;* Defectus membri alicuius oculi, qui notabilem deformitatem in facie, manibus, aut corpore deformitatem non generat, ſi ex propria culpa non acciderit, irregularitatem non generat. Sic omnes DD. in ſuperiori Regula citati, vnde, ſi quis ex iuſta cauſa, & ſponte, puta, ob periculum lepræ, ne totum corpus inſiceret, fecit ſibi amputari membrum oculum, vt virilia, vel ex conſilio medicorum, vel manifeſtam partem, vt digitum non neceſſarium ſcilicet, ad ſacraſſimam Euchariſtiam frangendam, aut ſignificatiſſimam Crucis faciendum, vel ipſemet hoc ſibi fecit, cur eſſet bene peritus in chirurgia, nec alius commode haberi poterat; talis nec repellitur a promotione, nec deijcitur promotus. Et idem eſt, ſi ex cauſa iniuſta, non auctore ſponte.

De defectibus corporis in particulari. Cap. VIII.

S Y M M A R I V M.

- 1 Monstruosi omnes irregulares sunt, & qui ut tales defendi.
- 2 Digito sex habens, an, & quando irregularis sit.
- 3 Gigantes, vel Pygmei, an, & quando irregulares sint.
- 4 Gibbosi, an, & quando irregulares sint, iudicio Episcopi relinquuntur.
- 5 Oculis orbatus irregularis est.
- 6 Cæcus post receptum sacerdotium effectus, an a Papa dispensari possit ut Missam celebret.
- 7 Cæcus, licet celebrare non possit, confessiones tamen audire concionari, & Iurisdictionalia exercere valet.
- 8 Oculo uno orbatus, alium tamen integrum habens, an irregularis sit.
- 9 Oculis maculatos habens, si exinde nimia deformitas sequatur, irregularis est.
- 10 Macula in oculo quando irregularitatem inducat.
- 11 Oculum unum grossiorem altero habens, vel utrumque prominentem, quando irregularis sit.
- 12 Oculis distortos habens, quando irregularis sit, iudicio Episcopi relinquuntur.
- 13 Lippus quis censeatur, & quando irregularis sit.
- 14 Naso carentes irregulares sunt, & a solo Papa dispensantur.
- 15 Labia formaliter membra non sunt, quare tamen eis carentes irregulares sint.
- 16 Dentium defectus irregularem aliquem non efficit.
- 17 Surdus, & qui nullo modo audire potest, iure Canonico irregularis est.
- 18 Manu utraque, vel una tantum carens, iure naturali ab ordinum susceptione, & executione impeditus est.
- 19 Manus tremulas habens, ita ut periculum sit in tenendo calice, irregularis est.
- 20 Faciei defectus an, & quando hominem irregularem efficiat.
- 21 Mutus, & lingua carens iure naturali ab ordinum susceptione impeditus est.
- 22 Claudi, & cruribus, vel pedibus carentes, an, & quando irregulares censeantur.
- 23 Crura distorta habens irregularis non est.
- 24 Hermaphroditus, seu Androgynus irregularis est.
- 25 Mulier celebranti nec in necessitate inferuire potest.
- 26 Dispensare in irregularitatibus ex defectu corporis proueniuntibus solus Papa potest.

Quantum ad quædam particularia, & determinata corporis vitia, quid dicendum sit, facile colligi potest ex dictis; ut tamen certior huius rei notitia habeatur, de singulis corporis membris sigillatim agendum est.

Monstruosi igitur omnes scilicet qui plura capita, plures manus, plures pedes habent solito irregulares sunt, arguuntur. Qui in aliquo, dist. 50. & c. Quoniam, de officio ordinis. Si enim deformitas omnis notabilis satis est ne quis promoueri debeat ex Panormi, in cap. 2. numer. 4. de Clerico agrot. tum multo magis monstruosus ordinari nequit, cum monstrum inter liberos non computentur quoad successiones, nec in patria potestate recipiuntur, l. Non sunt, ff. de statu hominum. Ad monstrum etiam pertinent illi, qui etiam si habeant omnia membra, inter ea tamen maxima disparitas est, quæ deformitatem producit ex Simone Maiolo, lib. 1. de Irreg. cap. 13. numer. 2. & Alphonso Vinaldo tract. de Irreg. num. 131. Habens autem sex digitos non est irregularis ex Maiolo ubi supra, numer. 3. & Tabiena, in verbo

capite, sed inuitus, puta si ab inimicis per insidias aut vim aut etiam sic ita natus, aut puer in cunabulis vitia amiserit, aut aliud membrum occultum non generans deformitatis, talis siquidem promoueri potest, & in susceptis ministerare cap. si quis a medicis, c. Eunuchus, cap. si quis promouere, dist. 53. Rich. 4. dist. 21. artic. 5. quest. 2. Hostiensis in Summa, lib. 1. tit. de corpore vitiat. §. Et quæ impediant, Summa Astensis, part. 2. lib. 6. tit. 2. quest. 4. & quest. 5. Summa Pisanella, in verbo, vitiat corpus, §. Quid de mutilatis, S. Anton. 3. part. tit. 29. de Irreg. cap. 5. Angelica, verbo, corpore vitiat, au. 1. Tabiena, 4. quest. 1. art. 2. in fine. Syluest. verb. corpore vitiat, quæst. 4. Tabiena, verbo eod. num. 2. §. Primo. Mart. Ledesm. 2. 4. quest. 26. art. 2. tract. de Irreg. Nau. in Manu. cap. 27. nu. 199. vers. Tertio dico. Couat. in Clem. Si furio. 3. part. in initio relect. num. 6. de homicid. Simon Maiol. lib. 1. de Irreg. cap. 1. §. num. 4. Toletus lib. 1. c. 25. & Henriquez lib. 14. de Irreg. cap. 8. §. 1. Et clarè colligitur ex capitulis ex parte, 1. & 2. de corpore vitiat. Sin verò casu in tale aliquo lapsus sit, tunc auctores ubi supra distinguunt, si enim in dolo operæ licite, puta, si dolando ligna amputauit sibi partem digiti mox, nec a susceptione repellitur, nec a susceptis deicitur, cap. Qui partem dicit, §. si vero rei illicitè operæ dabat, & casu membrum amisit occultum, aut partem eius, a promotione repellitur, licet misericorditer, id est, ex dispensatione Episcopi toleretur in susceptis, si membrum, aut pars membri modicam deformitatem generaret. Neque necessarium est ex Host. S. Anton. cit. & Nauar. in Man. cap. 27. num. 200. Gregorio de Valeria Tomo 4. Disput. 7. Quest. 19. Puncto 3. §. 2. Alphonso Vinaldo tract. de Irreg. num. 172. Toletus lib. 1. ca. 25. & §. 1. in cap. Eunuchus, in verbo, in persecutione, dist. 55. eos qui castitati sunt ab hostibus, aut alio modo, testiculos siccos, & paluerizatos secum in bursa deferre, ut possint celebrare, quasi tunc intelligantur habere omnia sua membra; quia defectus illius membri nec deformitatem, nec debilitatem inducit.

Quædam has igitur duas vitias Regulas DD. communiter dicit, quod in eo qui sibi membrum, aut partem eius amputat, causa irregularitatis est seuitia, siue sit magnam siue paruum, siue apparet, siue non apparet; si tamen langior non fuit causa incisionis; caro enim putrida resecanda est, §. quest. 5. cap. 1. & 24. quest. 3. capitulo, Resecanda est. In alijs vero qui sine culpa sua, ab alijs, vel casu fortuito mutilantur, irregularitatis causa est deformitas in membris apparentibus, vel debilitas in apparentibus, & non apparentibus.

Quæ regula: Vbiunque incidit dubitatio sit notanda deformitas, vel debilitatio quæ faceret irregulare, statim est iudicio Episcopi, cap. 2. & ibi Anton. & Cardin. & Panormi, num. 1. & idem Panormi, in cap. 1. num. 3. & Innoc. in capitul. significauit, de corpore vitiat. Archid. in princip. distinct. 55. Hostiensis in Summa lib. 1. tit. de corpore vitiat. §. Et quæ impediant, Summa Astensis part. 2. lib. 6. tit. 29. quest. 4. in fine. Summa Pisanella post Goffred. in verbo, vitiat corpus, §. Quid de mutilatis, ante finem. Summa Angelica, in verbo, corpore vitiat, num. 5. S. Anton. 3. part. tit. 29. de Irreg. cap. 5. in fine. Syluest. verbo corpore vitiat, num. 2. quest. 1. Tabiena in verbo, eod. num. 3. §. Secundo. Martin. Ledesm. 2. 4. quest. 26. art. 2. tract. de Irreg. Nauar. in Man. ca. 27. num. 200. vers. Sexto dico. Couat. in Clem. Si furiosus, part. 1. initio relect. nu. 5. versic. Prior Regula, de homicid. Simon Maiol. lib. 1. de Irreg. cap. 2. in princip. versic. Tertia. & Henriquez lib. 14. de Irreg. capit. §. 1. Summa Corona tract. de Irreg. num. 4. versic. Sexto. Jacob. de Grass. lib. 4. cap. 27. num. 46. Quod verò Angelica, Tabiena, & Maiol. ubi supra dicunt, posse superiores Religionum cum Religiosis exemptis dispensare, & iudicare de tali defectu non rectè dicitur, quia ut ait Syluester ille non habet ordines conferre sed Episcopus; nunquam autem artifex inferior, vel non superior iudicat de materia quam superior operatur, vel formam inducit, statuta quam superior operatur, vel formam inducit, statuta que quales esse debent, sed hoc accipit a compaginatore, & per se exequitur, ut ille iubet.